

Liikenne- ja viestintävaliokunta 18.3.2022

UJ 6/2022 vp

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Asian tausta

- Jäsenvaltiot hyväksyivät digipalvelusäädöksestä (DSA) yleisnäkemyksen 25.11.2021.
- Euroopan parlamentti hyväksyi mietintönsä DSA:sta 20.1.2022.
- Trilogineuvottelut ovat käynnissä neuvoston, Euroopan parlamentin ja komission välillä.
- Puheenjohtajavaltio Ranska kiirehtii sopua DSA:ssa.
- Euroopan parlamentin säännösehdotusten arviointia vaikeuttaa osin se, ettei niistä ole olemassa vaikutustenarviointia.

Keskeiset ehdotukset

- Euroopan parlamentti ehdottaa, että verkkoalustojen palvelujen käyttäjillä tulee olla mahdollisuus kieltää henkilötietojensa käsittelyyn perustuva kohdennettu mainonta.
  - Lisäksi EP ehdottaa kieltoa kohdentaa mainontaa alaikäisille tai erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen perusteella.
- EP ehdottaa, että verkkoalustoihin sovellettaisiin esteettömyysdirektiivin sääntelyä.
- EP ehdottaa kieltoa, jonka mukaan välityspalvelujen tarjoajat eivät saa käyttää verkkorajapinnassa rakennetta tai toimintatapaa, jolla vääristetään tai heikennetään palvelujen vastaanottajien kykyä tehdä vapaa, itsenäinen ja tietoinen päätös tai valinta (dark patterns).
- EP ehdottaa vahingonkorvausvelvollisuutta DSA:n mukaisten velvoitteiden rikkomisesta.
- EP ehdottaa lisävelvoitteita verkkoalustoille, joita käytetään ensisijaisesti palvelun käyttäjän tuottaman pornografisen sisällön levittämiseen.

Suomen kannat

- **Kohdennettu mainonta**
  - Tunnistetaan tarve verkkomainonnan sääntelylle erityisesti alaikäisten osalta
  - Suhtaudutaan kuitenkin varauksellisesti kohdennetun mainonnan sääntelyyn DSA:ssa sen soveltamisalan ja vaikutustenarvioinnin puutteen vuoksi
  - Tietosuojasääntelyn tulisi olla horisontaalista, jonka vuoksi oikeampi väline sääntelylle olisi sähköisen viestinnän tietosuoja-asetus (ePrivacy)
- **Esteettömyys**
  - Sääntelyn tavoite on tärkeä ja kannatettava
  - Esteettömyysdirektiivin sääntelyä ei tulisi kuitenkaan ulottaa DSA:han, sillä se aiheuttaisi oikeudellista epäselvyyttä sekä kysymyksiä kohtuullisuudesta ja vaikutuksista
  - Esteettömyysdirektiivin kansallinen täytäntöönpano on kesken

Suomen kannat

- **Palvelujen dark patterns**
  - Suhtaudutaan myönteisesti säännöksiin, joissa pyritään turvaamaan palvelujen vastaanottajien mahdollisuus päättää palveluista vapaasti ja autonomisesti ilman, että palvelut manipuloivat tai johtavat käyttäjiä harhaan
  - Tulee kuitenkin varmistaa sääntelyn täsmällisyys ja yhteensopivuus tietosuojasääntelyn kanssa
- **Välityspalveluntarjoajan vahingonkorvausvelvollisuus**
  - Suhtaudutaan varauksellisesti, sillä ehdotettu säännös ei täydennä palvelun vastaanottajan oikeutta korvaukseen millään tapaa
  - Ehdotettu sääntely on osin päällekkäistä voimassaolevan sääntelyn kanssa, joka on omiaan aiheuttamaan tulkintaongelmia
  - Voisi johtaa pahimmassa tapauksessa vahinkoa kärsineen aseman heikkenemiseen

Suomen kannat

- **Median sisältöjen asema**
  - Suhtaudutaan positiivisesti ehdotuksiin, joilla pyritään parantamaan median sisältöjen asemaa erittäin suurilla verkkoalustoilla
  - Huomioitava disinformaation torjuntaan liittyvät näkökulmat
- **Laittoman sisällön torjunta**
  - Tuetaan ehdotusta laittoman sisällön torjumisesta verkkoalustoilla, joilla on käyttäjien lataamaa pornografista sisältöä
  - Huomioitava velvoitteiden kohtuullisuus
- **Tuomioistuinten ulkopuolisten riidanratkaisuelinten päätösten sitovuus**
  - Suomen ei tulisi hyväksyä sitä, että tuomioistuimen ulkopuolisten riidanratkaisuelinten päätökset olisivat osapuolia sitovia
  - Perustuslakivaliokunta on yhtynyt esitettyyn kantaan
  - Päätösten sitovuudessa olisi perustuslaillisia ongelmia

Kiitos!

lvm.fi Twitter: @lvmfi

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ